
Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj

2016/2222(INI)

2.3.2017

MIŠLJENJE

Odbora za poljoprivredu i ruralni razvoj

upućeno Odboru za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane

o palminu ulju i krčenju prašuma
(2016/2222(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Florent Marcellesi

PA_NonLeg

PE592.126v02-00

2/12

AD\1113944HR.docx

HR

PRIJEDLOZI

Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj poziva Odbor za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. primjećuje povećanu upotrebu palmina ulja i kao biogoriva i u prerađenoj hrani, gdje se njegova upotreba povećala u usporedbi s upotrebom drugih biljnih ulja te trenutačno oko 50 % pakirane robe sadrži palmino ulje;
2. primjećuje da palmino ulje čini oko četvrtinu ukupne svjetske potrošnje biljnog ulja i oko 60 % svjetske trgovine biljnim uljima;
3. zabrinut je zbog opasnosti koju bi predviđeno utrostručenje svjetske potražnje za palminim uljem u narednim desetljećima moglo predstavljati za okoliš;

Upotreba drugih masti i ulja

4. primjećuje da se palmino ulje koristi kao sastojak i/ili nadomjestak u poljoprivredno-prehrambenoj industriji zbog njegove produktivnosti i kemijskih svojstava, primjerice jednostavnosti skladištenja, točke taljenja i niske cijene kao sirovine;
5. također primjećuje da se pogača od palminih sjemenki koristi za prehranu životinja u EU-u, osobito za tovljenje stoke koja se uzgaja za mlijeko i meso;
6. napominje da se pogača/nusproizvodi repice mogu također upotrijebiti kao hrana za životinje bogata proteinima koja može smanjiti ovisnost o globalnom uvozu soje;
7. u tom kontekstu ističe da su socijalni, zdravstveni i okolišni standardi u EU-u stroži;
8. poziva Komisiju i države članice da umjesto toga uspostave politiku kojom će se u većoj mjeri upotrijebiti obilne količine mliječne masti proizvedene u EU-u kako bi se smanjila ovisnost o palminu ulju uvezenom iz trećih zemalja;

Označivanje

9. pozdravlja odredbu iz Uredbe (EU) br. 1169/2011 o informiranju potrošača o hrani o obveznom označivanju vrsta biljnog ulja, uključujući palmino ulje, na popisu sastojaka pakirane hrane;
10. inzistira na tome da države članice i prerađivači provode to obvezno označivanje kako bi se omogućila sljedivost i informirane odluke pri kupovini;
11. primjećuje veliki potencijal upotrebe digitalnih sredstava za pružanje informacija potrošačima o održivosti palmina ulja sadržanog u prerađenoj robi, na primjer pomoću aplikacija za skeniranje crtičnog koda;
12. poziva Komisiju da pruži sveobuhvatne podatke o upotrebi i potrošnji palmina ulja u Europi i njegovom uvozu u EU;

Zdravlje

13. ističe nalaze studije Europske agencije za sigurnost hrane¹ i drugih studija koji su pokazali da prerađena biljna ulja, a osobito palmino ulje, sadrže genotoksične i karcinogene kontaminante nastale tijekom postupka rafiniranja ili na visokim temperaturama, uz potencijalne posljedice za zdravlje;
14. apelira na države članice da nastave jamčiti poštovanje zakonodavstva o sigurnosti hrane i označivanju proizvoda koji se proizvode uz upotrebu biljnih masti, uključujući palmino ulje;
15. sa zabrinutošću primjećuje da se u nekim državama članicama palmino ulje i dalje koristi u proizvodnji mlječnih proizvoda poput sira, bez navođenja te informacije na proizvodu, čime se obmanjuju potrošači;
16. poziva Komisiju i države članice da provode kampanje za informiranje potrošača o konkretnim svojstvima palmina ulja kako bi se zaštitilo njihovo zdravlje i potaknula informirana potrošnja;

Pokretači krčenja šuma i zemljopisna raširenost/raspon

17. napominje da je proizvodnja palmina ulja jedan od glavnih pokretača krčenja šuma u zabrinjavajućim razmjerima na tropskim područjima;
18. napominje da 73 % globalnog krčenja šuma proizlazi iz raščišćavanja zemljišta za poljoprivredne potrebe, dok je 40 % globalnog krčenja šuma rezultat prijelaza na opsežne monokulturne plantaže uljane palme²;
19. napominje da se većina palmina ulja proizvodi u Maleziji i Indoneziji, koje zajedno predstavljaju 85 % globalne proizvodnje, a proizvodnja je znatna ili u porastu i u Papui Novoj Gvineji, Liberiji, Demokratskoj Republici Kongu, Kolumbiji i Peruu;
20. također primjećuje brzinu promjene, te su se tako u posljednjih 10 – 20 godina područja koja su prenamijenjena za proizvodnju palmina ulja udvostručila ili čak utrostručila, a u malo više od desetljeća izgubljeno je gotovo 15 % šumskog pokrivača;
21. primjećuje složenost čimbenika koji su pokretači globalnog krčenja šuma, poput raščišćavanja zemljišta za goveda ili ratarske usjeve, osobito za proizvodnju soje za prehranu stoke u EU-u, kao i palmino ulje, širenje gradova, sječa šuma i druge intenzivne poljoprivredne aktivnosti;
22. uviđa da je potreban sveobuhvatan pristup kojim se vodi računa o svim pokretačima krčenja šuma, uz djelovanje i suradnju i u zemljama proizvođačima i u zemljama potrošačima;

Utjecaji na okoliš

---

¹ EFSA Journal 2016, 14(5) 4426 [159 str.], <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4426>

² Učinak potrošnje u EU-u na krčenje šuma: sveobuhvatna analiza učinka potrošnje u EU-u na krčenje šuma, 2013., Europska komisija, <http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/1.%20Report%20analysis%20of%20impact.pdf> (str. 56)

23. uviđa važnost zaštite prašume i bioraznolikosti; duboko je zabrinut zbog prenamjene iznimno bioraznolike tropске šume u monokulturne plantaže palmina ulja na štetu nezamjenjivih prirodnih staništa i ekosustava koji sadrže nebrojene kritično ugrožene i endemične vrste;
24. primjećuje učinke velikih monokultura uljane palme kojima se povećava prisutnost nametnika, onečišćenje vode uzrokovano agrokemijskim sredstvima i erozija tla, te utječe na ponore ugljika i ekologiju čitave regije, ometajući migraciju životinjskih vrsta;
25. napominje da je spaljivanje tropskih šuma i tresetnih tla, među ostalim za prenamjenu tla za inpute za poljoprivredno-prehrambene i energetske sustave, povezano s velikom štetom za okoliš, uključujući otpuštanje velikih količina stakleničkih plinova;

Učinak na lokalne zajednice, jagmu za zemljištem i male poljoprivrednike

26. primjećuje veoma negativne učinke konverzije na monokulturne plantaže palmina ulja za stanovnike šumskih područja, uključujući male poljoprivrednike, kojima se sve više optimaju njihova zemljišta ili ih se premješta na manje plodna područja;
27. sa zabrinutošću primjećuje raširenost sječe šuma, jagme za zemljištem i nezakonitog ili prisilnog stjecanja zemljišta za plantaže; nadalje napominje da uništenje tropskih šuma također uništava sredstva za život onih zajednica koje su o njima ovisne;
28. primjećuje socijalnu nepravdu i loše radne uvjete koji prevladavaju na nekim plantažama;
29. stoga poziva relevantna tijela u zemljama podrijetla da poštuju ljudska prava, uključujući zemljišna prava onih koji žive na šumskim područjima, te da preuzmu veće okolišne, socijalne i zdravstvene obveze, uzimajući u obzir dobrovoljne smjernice Organizacije Ujedinjenih naroda za prehranu i poljoprivredu (FAO) u pogledu posjeda zemljišta¹;

Ruralni razvoj i agroekološke prakse

30. smatra da bi očuvanje prašuma trebalo biti spojeno s održivim ruralnim razvojem kako bi se sprječilo siromaštvo i promicalo zapošljavanje u dotičnim područjima te poziva Komisiju i države članice da na taj način doprinesu regionalnom socioekonomskom razvoju;
31. uviđa ulogu uljane palme kao dijela raznolikih međurednih sustava u pogledu jamčenja važnog prihoda za maloposjednike;
32. smatra da napor za zaustavljanje krčenja šuma trebaju uključivati lokalnu izgradnju kapaciteta, tehnološku pomoć, dijeljenje najboljih praksi među zajednicama i potporu maloposjednicima da na nazučinkovitiji mogući način iskoriste svoja postojeća obradiva zemljišta bez potrebe za dodatnom prenamjenom šuma; u tom kontekstu ističe velik potencijal agroekoloških praksi za maksimizaciju funkcija ekosustava preko kombiniranih i veoma raznolikih tehnika sadnje, agrošumarstva i permakulture, bez pribjegavanja ovisnosti o ulaznim elementima ili monokulturama;

---

¹ Dobrovoljne smjernice Organizacije Ujedinjenih naroda za prehranu i poljoprivredu (FAO) o odgovornom upravljanju u poljodjelstvu, ribarstvu i šumarstvu, Rim 2012. <http://www.fao.org/docrep/016/i2801e/i2801e.pdf>

Biogoriva

Porast uporabe palmina ulja kao biogoriva

33. konstatira da je glavni razlog potražnje za palminim uljem u Evropi njegova uporaba kao biogorivo;
34. konstatira da se 70 % biogoriva koje se troši u EU-u uzgaja/proizvodi u EU-u, a da 23 % biogoriva koje se uvozi u EU čini palmino ulje uglavnom iz Indonezije, dok 6 % čini soja¹;
35. iako se porast razlikuje među državama članicama, primjećuje ogroman porast upotrebe palmina ulja kao biogoriva prve generacije, s povećanjem od 2,6 milijuna tona između 2010. i 2014., što predstavlja porast od 606 %, dok je ukupni udio palmina ulja u potrošnji biodizela u EU-u porastao sa 6 % 2010. godine na gotovo trećinu 2014. (31 %), pri čemu se skoro polovica palmina ulja u upotrebi u EU-u koristi kao gorivo za prijevoz²;

Neizravni učinci, uključujući neizravnu prenamjenu zemljišta

36. primjećuje da potražnja EU-a za biogorivom ima neizravne učinke na uništavanje tropskih šuma;
37. konstatira da se kod određenih načina proizvodnje biogoriva povećava ukupna emisija stakleničkih plinova kad se u obzir uzmu emisije iz neizravne prenamjene zemljišta³ pri čemu biodizel od palmina ulja ispušta najviše emisija od svih biogoriva⁴;
38. stoga traži da se pri analizi biogoriva kao alternativnog goriva u obzir uzme puni energetski trošak uzgoja kultura za biogorivo, i da se u Direktivi o obnovljivoj energiji u potpunosti vodi računa o emisijama iz neizravne prenamjene zemljišta zbog proizvodnje biogoriva;
39. u skladu s načelom usklađenosti politika u interesu razvoja smatra da biogoriva ne bi trebala uzrokovati krčenje šuma niti utjecati na sigurnost opskrbe hranom i pravo na hranu u trećim zemljama, imajući kao cilj postupno ukidanje javne potpore za biogoriva dobivena od palmina ulja;

Biogoriva prve i druge generacije

40. napominje da biogoriva prve generacije dominiraju, a da biogoriva druge generacije nisu dovoljno komercijalno dostupna; poziva Komisiju i države članice da podrže daljnji razvoj sljedeće generacije biogoriva kako bi se izbjeglo krčenje šuma;
41. poziva na brzo postupno ukidanje svih poticaja za biogoriva dobivena od palmina ulja jer se njima potiče natjecanje za zemljištem na štetu proizvodnje hrane, dolazi do krčenja

---

¹ EUROSTAT – Opskrba obnovljivom energijom, njezina pretvorba i potrošnja; godišnji podaci (nrg_107a), Globiom studija naslovljena „Prenamjena zemljišta kao posljedica korištenja biogoriva u EU-u”, 2015., i <http://www.fediol.be/>

² Ibid.

³ Izvješće Komisije o napretku u području obnovljive energije, (SWD(2015)0117).

⁴ Globiom studija naslovljena „Prenamjena zemljišta kao posljedica korištenja biogoriva u EU-u”, 2015.

- šuma te se stoga i znatno doprinosi emisijama stakleničkih plinova;
42. upućuje na „GLOBIOM” studiju koja pokazuje izvanredno visoke razine emisija stakleničkih plinova koje se mogu pripisati palminu ulju;
43. poziva na uvođenje sustava obveznog označivanja porijekla za sastojke biogoriva;
- Transparentnost lanca opskrbe***
44. smatra da je sljedivost u prehrambenom lancu ključna za uvoznike i potrošače, osobito kako bi se, kad je riječ o palminu ulju i njegovim nusproizvodima, moglo razlikovati jesu li proizvedeni na zakonit ili na nezakonit način te potječu li iz održivih ili iz neodrživih izvora;
45. napominje da transparentnost lanca opskrbe omogućuje pristup informacijama o palminom ulju koje potječe iz visokorizičnih područja;
- Certificiranje***
46. uviđa važnu ulogu i potencijal različitih vrsta dobrovoljnih sustava certificiranja održivosti proizvoda od palmina ulja te smatra da se njima trebaju uzeti u obzir okolišni i društveni učinci proizvodnje tih proizvoda;
47. napominje da je Revizorski sud zaključio¹ da se nekim sustavima certificiranja ne jamči istinski održivo palmino ulje, te se stoga njima ne jamče na djelotvoran način relevantni standardi i poštovanje tih standarda;
48. osobito napominje da je Revizorski sud otkrio da neki sustavi nisu dovoljno transparentni ili imaju pristrane upravljačke strukture zbog kojih bi moglo doći do sukoba interesa i neučinkovite komunikacije, da je kritizirao standarde kriterija održivosti, uključujući sukobe u pogledu posjeda zemljišta, prisilni/dječji rad i loše radne uvjete za poljoprivrednike te je i otkrio da su ti problemi rezultirali nepouzdanim statistikama i precjenjivanjem količine biogoriva certificiranog kao održivog;
49. stoga je također zabrinut da sustav certificiranja EU-a za održivost biogoriva nije u potpunosti pouzdan te smatra da bi sustave certificiranja trebalo dodatno razviti i stalno poboljšavati kako bi se zajamčila istinski održiva proizvodnja palmina ulja i efektivna sukladnost s relevantnim standardima;
50. poziva na provedbu relevantnih preporuka Revizorskog suda, kako se složila i Komisija;
51. poziva Komisiju da osigura vjerodostojne standarde i da radi na uspostavljanju čvrstih i obvezujućih okvira za jamčenje održivosti palmina ulja;
52. poziva da nusproizvodi uljane palme (sačma od palminih sjemenki ili pogača od palminih sjemenki) upotrijebljeni u EU-u također budu podložni certificiranju;

---

¹ Tematsko izvješće Europskoga revizorskog suda br. 18/2016 (razrješnica za 2015.): Sustav EU-a za certifikaciju održivih biogoriva:

http://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR16_18/SR_BIOFUELS_hr.pdf

Inicijative

53. pozdravlja sve inicijative s više dionika kojima se nastoje utvrditi i primjenjivati ambiciozni standardi za održivu proizvodnju palmina ulja te zajamčiti poštovanje ljudskih, zemljišnih i radničkih prava;
54. podržava ciljeve utvrđene u inicijativi UN-a za održivo palmino ulje i u Amsterdamskoj deklaraciji iz 2015. za postizanje do 2020. lanca opskrbe bez krčenja šuma i bez sukoba;
55. primjećuje potencijal inicijativa poput Deklaracije iz New Yorka o šumama¹ kojima je cilj pomoći postizanju ciljeva privatnog sektora da se do 2020. ukine krčenje šuma koje je rezultat proizvodnje poljoprivrednih dobara, poput palme, soje, papira i govedeg mesa; napominje da neka poduzeća imaju ambicioznije ciljeve, ali dok se 60 % poduzeća u sektoru palmina ulja obvezalo na takve inicijative, samo je 2 % može slijediti porijeklo palmina ulja koje proizvodi sve do izvora²;
56. poziva Komisiju, države članice i industriju da podrže inicijative poput pristupa „visoke zalihe ugljika“ kojim se utvrđuju područja pogodna za sadnju uljane palme, tj. degradirana zemljišta s niskom vrijednošću iz perspektive skladištenja ugljika i niskom okolišnom vrijednošću, potičući tako održivu proizvodnju palmina ulja proizведенog bez prenamjene šuma i uz poštovanje ekosustava s visokom vrijednošću u smislu očuvanja;

Dijalog za bolje upravljanje u zemljama proizvođačima

57. poziva Komisiju da po potrebi pojača dijalog s vladama zemalja koje proizvode palmino ulje i s poduzećima koja proizvode palmino ulje, među ostalim bilateralnim sporazumima sa zemljama proizvođačima kako bi se potaknulo učinkovito okolišno zakonodavstvo kojim se sprečavaju štetne prenamjene zemljišta i kako bi se povećali okolišni standardi, očuvanje bioraznolikosti, ljudska, socijalna i zemljišna prava te radnički zakoni, transparentnost u pogledu posjeda zemljišta i korporativnog vlasništva, te savjetovanje s lokalnim zajednicama kako bi se izbjegla jagma za zemljištem;

Pravni okvir EU-a, uključujući pozive Komisiji

58. svjestan je da je EU treći najveći uvoznik palmina ulja i palminih sjemenki u svijetu i ističe da je potrebno uvesti pravila kako bi se zajamčila istinska održivost proizvodnje palmina ulja;
59. poziva Komisiju i države članice da osnaže postojeće instrumente kontrole i da upotrijebe sva potrebna sredstva za sprečavanje uvoza u EU palmina ulja proizведенog kao rezultat krčenja šuma, da uspostave regulatorni okvir čvrstih i provedivih mjera kako bi se zajamčilo da su svi akteri diljem cijelog lanca opskrbe, uključujući europske financijske institucije, i ulaganja i zajmovi koje pružaju uključeni samo u istinski održivu proizvodnju palmina ulja kojom se jamči zaštita šuma, zajednica koje žive na šumskim područjima i bioraznolikosti;
60. poziva Komisiju da jasno definira sankcije za nepoštovanje propisa, zadržavajući

---

¹ UN-ov sastanak na vrhu o klimi, 2014.

² <http://forestdeclaration.org/wp-content/uploads/2015/09/2016-NYDF-Goal-2-Assessment-Report.pdf>

istovremeno trgovinske odnose s trećim zemljama;

Primat i postojeće zakonodavstvo

61. predlaže da se kao model za uspostavu međunarodnih standarda za održivu proizvodnju palmina ulja uzme sektor kakaa i napominje da bi mehanizmi slični onima iz Uredbe EU-a o drvnoj sirovini mogli pomoći zajamčiti da se na tržište EU-a stavlju samo zakonito proizvedeni proizvodi;
62. poziva na to da se u politiku EU-a o biogorivima uključe efektivni kriteriji održivosti pomoću kojih će se zaštiti zemljišta koja su bogata bioraznolikošću, visokim zalihamama ugljika i tresetišta, uključujući socijalne kriterije;

Upotreba bilateralnih sporazuma i trgovine

63. napominje da mehanizmi poput dobrovoljnih partnerskih sporazuma mogu pomoći pojasniti probleme u pogledu zakonitosti povezane s jagmom za zemljištem i prenamjenom šuma pokretanjem nacionalnih zemljišnih reformi i transparentnosti u pogledu posjeda zemljišta;
64. poziva na upotrebu bilateralnih sporazuma kao katalizatora za efektivnu zaštitu okoliša, uključujući primjenu različitih tarifnih režima na temelju toga je li palmino ulje održivo ili nije, ili izuzimanjem neodrživog palmina ulja i njegovih derivata iz sporazuma o slobodnoj trgovini;
65. poziva Komisiju da u pregovore o trgovinskim sporazumima sa zemljama proizvođačima palmina ulja uključi jamstvo da se neće krčiti šume i potrebu za poštovanjem prava zajednica;

Pomoć i izgradnja kapaciteta

66. inzistira na važnosti potpore zemljama u razvoju sredstvima potrebnima za poboljšanje upravljanja, provedbe i sudskih postupaka na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini kako bi se zaštitilo šume i tresetišta i proširilo agroekološke poljoprivredne prakse;
67. poziva Komisiju da potiče razmjenu najboljih praksi o transparentnosti i suradnji među vladama i poduzećima koja koriste palmino ulje i da, zajedno s državama članicama, surađuju s trećim zemljama na razvoju i provedbi nacionalnih zakona i da poštuju običajna zemljišna prava zajednica kojima se jamči da su šume, zajednice koje žive na šumskom području i njihova sredstva za život zaštićeni;

Postojeće obveze EU-a i akcijski plan

68. poziva Komisiju da poštuje međunarodne obveze EU-a, među ostalim one preuzete u okviru Pariške konferencije o klimi (COP21), Forumu UN-a o šumama¹, Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti², Deklaracije iz New Yorka o šumama, cilja održivog razvoja da se do 2020. zaustavi krčenje šuma³ i akcijskog plana za provedbu zakonodavstva,

¹ Zaključci Foruma UN-a o šumama.

² Konvencija UN-a o bioraznolikosti, ciljevi iz Aichija: <https://www.cbd.int/sp/targets/>

³ Ciljevi održivog razvoja, čl. 15.2, cilj da se zaustavi krčenje šuma: <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg15>

upravljanje i trgovinu u području šuma te da pojača svoje napore u osmišljavanju detaljnijeg akcijskog plana EU-a kako bi se vidljivo i nedvosmisleno zaštitila prava zajednica koje žive na šumskim područjima te da podnese konkretne prijedloge za zaustavljanje krčenja šuma i degradaciju šuma koji će obuhvaćati odredbe o trgovini poljoprivrednom robom, a osobito palminim uljem, te o sprečavanju klasifikacije monokulturnih plantaža kao ponovnog pošumljavanja;

69. naglašava potrebu da pri ocjeni raznih strategija razvoja šumarstva društveni i ekološki kriteriji, uključujući pravo na pristup zemljištu, imaju prednost u odnosu na puku finansijsku dobit;
70. poziva da se na razini EU-a provede više istraživanja o održivoj hrani za životinje kako bi se za europsku poljoprivredu pronašle alternative proizvodima od uljane palme.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	28.2.2017
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	John Stuart Agnew, Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Daniel Buda, Nicola Caputo, Matt Carthy, Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Beata Gosiewska, Martin Häusling, Anja Hazekamp, Esther Herranz García, Jan Huitema, Peter Jahr, Ivan Jakovčić, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Zbigniew Kuźmiuk, Mairead McGuinness, Ulrike Müller, James Nicholson, Marijana Petir, Laurențiu Rebega, Bronis Ropé, Maria Lidia Senra Rodríguez, Czesław Adam Siekierski, Tibor Szanyi, Marc Tarabella, Marco Zullo
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Franc Bogovič, Michela Giuffrida, Florent Marcellesi, Anthea McIntyre, Susanne Melior, Sofia Ribeiro

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

34	+
ALDE	Jan Huitema, Ivan Jakovčić, Ulrike Müller
ECR	Beata Gosiewska, Zbigniew Kuźmiuk, Anthea McIntyre, James Nicholson
EPP	Franc Bogovič, Daniel Buda, Michel Dantin, Albert Deß, Herbert Dorfmann, Esther Herranz García, Peter Jahr, Jarosław Kalinowski, Elisabeth Köstinger, Mairead McGuinness, Marijana Petir, Sofia Ribeiro, Czesław Adam Siekierski
EUL/NGL	Matt Carthy
Greens/EFA	Martin Häusling, Florent Marcellesi, Bronis Ropę
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Eric Andrieu, Nicola Caputo, Viorica Dăncilă, Paolo De Castro, Jean-Paul Denanot, Michela Giuffrida, Susanne Melior, Tibor Szanyi, Marc Tarabella

3	-
EFDD	Marco Zullo
EUL/NGL	Luke Ming Flanagan, Anja Hazekamp

3	0
EFDD	John Stuart Agnew
ENF	Laurențiu Rebega
EUL/NGL	Maria Lidia Senra Rodríguez

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani